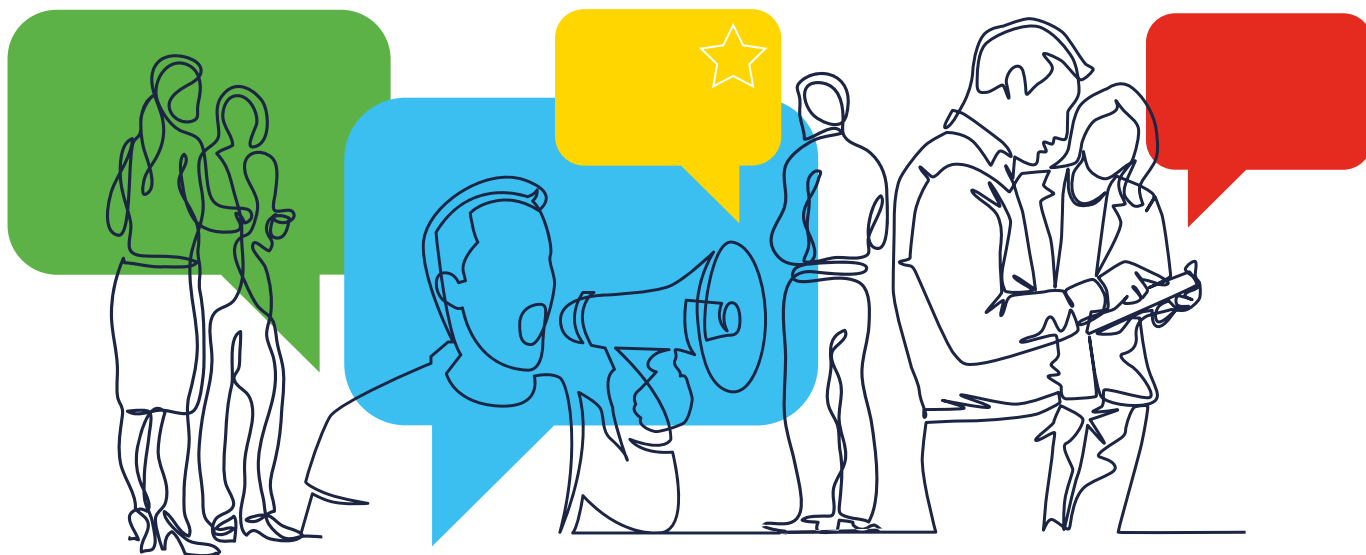

FÓRUM PRO EVROPSKOU OBČANSKOU INICIATIVU

ZACHRAŇME VČELY I FARMÁŘE!

Začněme se zemědělstvím, které je šetrné ke včelám a nenarušuje zdravé životní prostředí

VYUŽIJTE NAŠE MATERIÁLY A ŠKOLENÍ – DISKUTUJTE -
KONTAKTUJTE ZKUŠENĚJŠÍ - NECHTE SI PORADIT

| OBSAH

Evropská občanská iniciativa „Zachraňme včely i farmáře!
Začněme se zemědělstvím, které je šetrné ke včelám a
nenarušuje zdravé životní prostředí“ 3

Kampaň „Zachraňme včely i farmáře!“ 5

Účinek kampaně 9

1

Zachraňme včely i farmáře! Začněme se zemědělstvím, které je šetrné ke včelám a nenarušuje zdravé životní prostředí

Evropská občanská iniciativa „Zachraňme včely i farmáře! Začněme se zemědělstvím, které je šetrné ke včelám a nenarušuje zdravé životní prostředí“ byla zaregistrována 30. září 2019 a tentýž den organizátoři zahájili sběr podpisů na její podporu. Iniciativa vyzývá Komisi, aby navrhla právní akty, které do roku 2035 ukončí používání syntetických pesticidů a obnoví biologickou rozmanitost a které během tohoto procesu podpoří zemědělce.

Cíle iniciativy:

- snížit do roku 2030 používání syntetických pesticidů v zemědělství EU o 80 %, a to počínaje nejnebezpečnějšími látkami, až k jejich úplnému zákazu
- obnovit přírodní ekosystémy v zemědělských oblastech, aby se zemědělství stalo hlavním faktorem obnovy biologické rozmanitosti
- provést reformu zemědělství, při které se bude upřednostňovat drobné, rozmanité a udržitelné hospodaření a která bude podporovat rychlý růst agroekologických a ekologických postupů, umožní nezávislé vzdělávání vedené zemědělci a výzkum v zájmu zemědělství bez pesticidů a geneticky modifikovaných organismů.

Na podporu iniciativy „Zachraňme včely i farmáře!“ se podařilo shromáždit 1,05 milionu ověřených prohlášení o podpoře, přičemž minimálního počtu podpisů bylo dosaženo v jedenácti členských státech. Období sběru podpisů bylo prodlouženo o jeden rok,

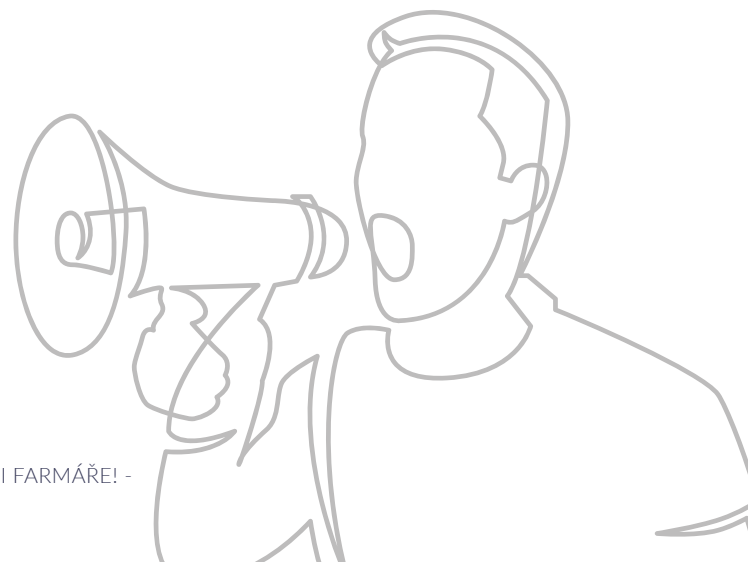
tedy do 30. září 2021, aby se kompenzovaly časové ztráty způsobené pandemií covidu-19¹.

Po ukončení fáze sběru podpisů proběhlo ověření pravosti všech prohlášení o podpoře. Iniciativa pak byla 7. října 2022 formálně předložena Evropské komisi ([tiskové oznámení](#)) a Komise zveřejnila svou odpověď na tuto iniciativu 5. dubna 2023.

Faktory úspěchu:

- Pravidelné videokonference se všemi organizátory, které byly pořádány každý týden po celou dobu dvou let (prodloužení v důsledku pandemie).
- Vytrvalost zástupců partnerských organizací, kteří iniciativu propagovali po celé dva roky navzdory vnějším obtížím a na každém setkání šířili pozitivní energii.
- Spojení sil stávající aliance nevládních organizací (více než 200 nevládních organizací v celé Evropě), jakož i navázání partnerství s novými organizacemi disponujícími velkou mobilizační silou ve svém okolí.

¹ V souladu s nařízením (EU) 2020/1042, rozhodnutím C(2020) 9226 a rozhodnutím C(2021) 1121.

2

Kampaň

„Zachraňme včely i farmáře!“

Příprava

Organizátoři iniciativy „Zachraňme včely i farmáře!“ měli s organizací evropské občanské iniciativy již bohaté zkušenosti, neboť někteří z nich byli součástí týmu, jenž stál za úspěchem iniciativy „Zakažte glyfosát“, kterou svým podpisem podpořilo 1 070 865 občanů. Tyto předchozí zkušenosti byly při přípravě a realizaci této nové iniciativy neocenitelné.

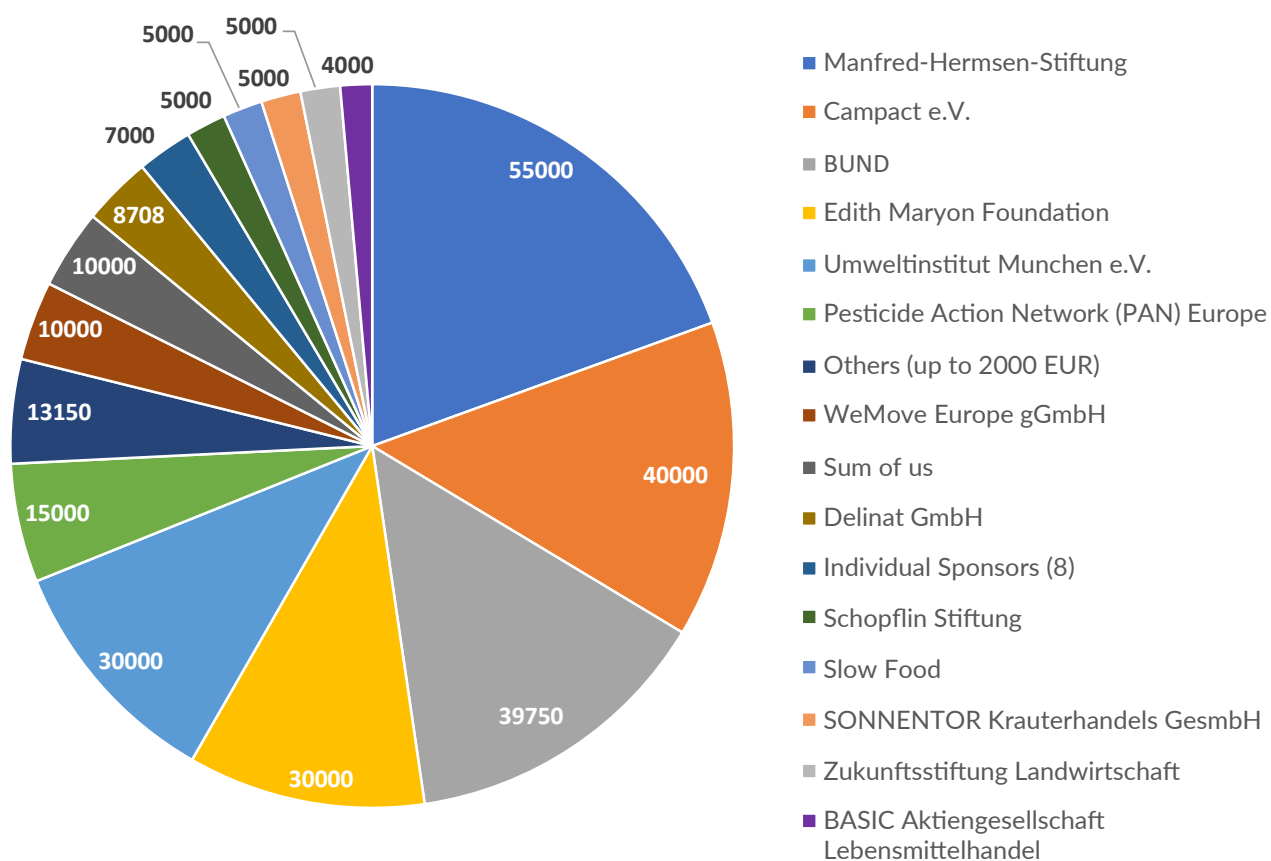
Základem úspěchu této iniciativy bylo vybudování **sítě partnerů**. Nejdříve organizátoři vytvořili úzký okruh 10 nevládních organizací z různých zemí a každou z nich pověřili hledáním dalších nevládních organizací na podporu této iniciativy. Iniciativu nakonec v různé míře podporovalo více než 200 ekologických nevládních organizací, organizací zemědělců a včelařů, charitativních nadací a vědeckých institucí, které se nacházely po celé Evropské unii. Výzvou však bylo zajistit, aby tyto nevládní organizace iniciativu podporovaly skutečně aktivně. Organizátoři se s tím vypořádali tak, že zvali spřízněné nevládní organizace na pravidelná online setkání, na nichž vysvětlovali strategii kampaně. Iniciativu „Zachraňme včely i farmáře!“ podpořily takové nevládní organizace jako Bee Life, Générations Futures, Global 2000, Umweltinstitut München, Pesticide Action Network – PAN Europe a Romapis.

Nevyhnutelnou součástí komunikační strategie byla i prezentace v **online prostředí**. Organizátoři vytvořili internetové stránky v několika jazykových mutacích, na které umístili **online podpůrné nástroje ke stažení**, jako např. podpisové formuláře v papírové podobě, dopisy pro sousedy a přátele, letáky, plakáty, nálepky a videa. Vytváření internetových stránek a podpůrných nástrojů, včetně jejich překladu, bylo časově náročné, a proto organizátoři odložili datum zahájení oficiálního sběru podpisů přibližně o šest týdnů. Zároveň iniciativu prezentovali i v sociálních médiích: na Twitteru (1 752 sledujících), Instagramu (2 735 sledujících) a Facebooku (2 870 sledujících).

Pokud jde o finanční podporu, organizátoři iniciativy „Zachraňme včely i farmáře!“ celkově získali 282 858 eur.

Zdroje financování (€)

| Realizace

Organizátoři původně plánovali, že sběr podpisů bude probíhat na místní úrovni na základě přímého kontaktu s občany na ulici, aby celou myšlenku iniciativy posílili a „přispěli k naléhavě potřebné sociální změně a transformaci“. Kvůli propuknutí pandemie však museli svou strategii změnit.

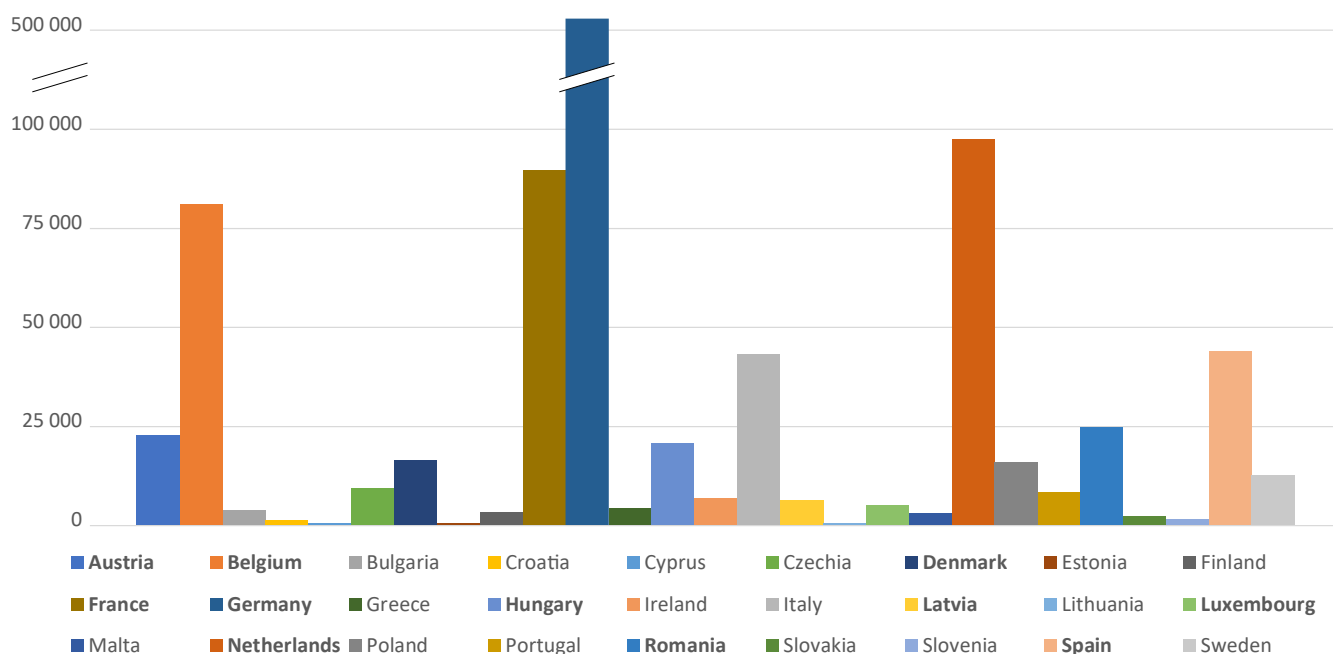
Na samém počátku bylo rozhodnuto, že se kampaň „Zachraňme včely i farmáře!“ neomezí jen na některé země, ale sběr podpisů bude probíhat v celé EU. I tento záměr museli organizátoři kvůli překážkám způsobeným pandemií přehodnotit. Organizátorům se podařilo shromáždit nejvíce podpisů **v zemích, v nichž měli silné zastoupení oni sami nebo spřízněné partnerské organizace**. Vzhledem k nadnárodní povaze tohoto nástroje byla pro kampaň zásadní aktivní účast v několika zemích a činnost partnerských organizací a dobrovolníků.

| Shromažďování podpisů

I když organizátoři původně chtěli vytvořit pádnou kampaň na místní úrovni a hovořit přímo s lidmi, uvědomili si, že kvůli pandemii bude muset být většina podpisů shromažďována online, a nikoli na papíře. Za tímto účelem použili pro iniciativu „Zachraňme včely i farmáře!“ individuální online systém sběru. Pandemie a s ní spojené obavy však odsunuly zájem řady lidí o ochranu biologické rozmanitosti a klimatu do pozadí. Na začátku se organizátorům nedařilo najít fungující taktiku, která by tyto překážky plně odstranila. Proto bylo shromažďování podpisů velmi obtížné a pomalé. Díky prodloužení lhůty pro sběr podpisů a s pomocí sítě partnerů však organizátoři nakonec tyto problémy překonali.

Počet vyjádření podpory
(tučně země, ve kterých byl překročen limit)

| Ověření podpisů a předložení iniciativy Komisi

Po prodloužení lhůty pro sběr podpisů bylo shromážděno celkem 1,18 milionu prohlášení o podpoře ve 27 členských státech EU, z čehož vnitrostátní orgány uznaly za platné 89 %. 7. října 2022 předložili organizátoři Evropské komisi potvrzení o **1 054 973 ověřených prohlášení o podpoře**. Tímto krokem bylo zahájeno šestiměsíční období posuzování iniciativy.

I během této doby bylo důležité pokračovat v kampani a **udržet vysokou úroveň zájmu občanů** o iniciativu. Organizátoři napsali řadu **otevřených dopisů** zástupcům členských států a Evropského parlamentu a také se s nimi osobně setkali. Rovněž uspořádali spolu s Mezinárodní federací hnutí ekologického zemědělství (IFOAM) **tiskovou konferenci**, na níž propagovali návrhy této iniciativy a diskutovali o pokroku, kterého se zatím podařilo dosáhnout při omezování pesticidů. Organizátoři této kampaně jsou odhodláni tyto aktivity v budoucnu zintenzívnit, aby došlo ke změnám a pokroku v omezování pesticidů v EU.

3

Účinek kampaně

Posouzení a rozhodnutí Komise

Po formální předložení iniciativy 7. října 2022 se organizátoři 25. listopadu 2022 oficiálně setkali s **místopředsedkyní Evropské komise pro hodnoty a transparentnost Věrou Jourovou a komisařkou pro zdraví a bezpečnost potravin Stellou Kyriakidesovou** ([tisková zpráva](#)). 15. prosince 2022 vydal k této iniciativě stanovisko Evropský hospodářský a sociální výbor (viz [stanovisko EHSV](#)).

24. ledna 2023 uspořádal Evropský parlament k iniciativě „Zachraňme včely i farmáře!“ **veřejné slyšení** (k dispozici [zde](#)). Organizátoři představili cíle iniciativy a zapojili se do diskuse s europoslanci ([hlavní momenty slyšení EP](#)). Tentýž den, kdy se konalo veřejné slyšení, tj. 24. ledna 2023, Evropská komise předložila sdělení s názvem „[Nová dohoda pro opylovače](#)“, v němž se zabývá alarmujícím úbytkem volně žijícího opylujícího hmyzu a které je revizí [Iniciativy EU týkající se opylovačů z roku 2018](#) (viz [tisková zpráva](#)). 16. března 2023 byla iniciativa „Zachraňme včely i farmáře!“ projednána na plenárním zasedání Evropského parlamentu (viz [záznam](#)).

Evropská komise přijala 5. dubna 2023 **sdělení, v němž představila opatření**, která hodlá přijmout v reakci na evropskou občanskou iniciativu „Zachraňme včely i farmáře!“. Evropská komise tuto iniciativu vítá a uznává její význam, protože vzájemně provázané krize vyvolané změnou klimatu, znečištěním a úbytkem biologické rozmanitosti představují čím dál tím větší výzvy pro evropské zemědělství a potravinové zabezpečení. Každý návrh iniciativy byl ve sdělení posouzen samostatně podle jejich skutkové povahy (viz [tisková zpráva](#)). Konkrétněji bude Komise upřednostňovat, aby se spolu s účinným prováděním společné zemědělské politiky přijali a prováděli návrhy [nařízení o udržitelném používání pesticidů](#) a [nařízení o obnově přírody](#), které v současné době projednává Evropský parlament a Rada.

Organizátoři v reakci na sdělení Komise souhlasí s tím, aby spolunormotvůrci (Evropský parlament a Radu) rozhodli o

těchto legislativních návrzích rychle a s potřebnou mírou ambice, a promítli tak přání občanů do právních předpisů. Organizátoři kromě toho podporují účast zainteresovaných občanů a vědců do tohoto procesu, dokud nebude dosaženo stanovených cílů, a uvádějí, že „iniciativa „Zachraňme včely i farmáře“ ještě zdaleka nekončí“ (viz [tisková zpráva](#)).

Komisař Sinkevičius a zástupci příslušných generálních ředitelství předložili organizátorům odpověď Komise na [zasedání](#), které se konalo 25. dubna 2023.

Rady a tipy pro organizátory budoucích iniciativ

- V žádném případě to nevzdávejte! Připravte se na to, že organizace a vedení iniciativy je běh na dlouhou trať.
- Vyčleňte si dostatek času na důkladnou přípravu.
- Poradte se s jinými organizátory a zainteresovanými stranami, které již mají s evropskou občanskou iniciativou zkušenost.